

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

2004 m. balandžio 26 d. Nr. 1040-5-41
Vilnius

Santrauka

Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Darbo inspekcijai) 2003 metais pagal Lietuvos Respublikos 2003 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo 2003-07-03 įstatymą Nr. IX-1678 patvirtinta 8 855,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-07-18 nutarimu Nr. 935 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 21 d. nutarimo Nr. 62 „Dėl 2003 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo“ pakeitimo“ valstybės biudžeto asignavimai Darbo inspekcijai skirti trims programoms vykdyti. Be to, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-09-25 nutarimu Nr. 1183 „Dėl asignavimų paskirstymo“ skirta 2,5 tūkst. Lt minimaliai mėnesinei algai padidinti. Darbo inspekcijai Specialiųjų lėšų programai vykdyti buvo skirta 11,6 tūkst. Lt 2002 metais nepanaudotų įmokų į biudžetą.

Darbo inspekcijai 2003 metais iš viso skirta 8 896,1 tūkst. Lt asignavimų, gauta 8 627,4 tūkst. Lt skirtų asignavimų. Vykdydama programas, Darbo inspekcija padarė 8 627,4 tūkst. Lt kasinių išlaidų ir 8 612,9 tūkst. Lt faktinių išlaidų.

Audito metu nustatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-27 nutarimu Nr. 650 patvirtintos Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-01-17 nutarimu Nr. 100 patvirtintos Darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pažeidimai.

Pavedimas ir audito užduotis

Finansinis auditas atliktas Valstybės kontrolės Finansinio audito 4-ojo departamento direktorės 2003-06-16 pavedimu Nr. 1040-5.

Audituojamas subjektas yra Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, adresas: Algirdo g. 19, 03607 Vilnius, kodas 8871116.

Audituotos 2003 metų finansinės ataskaitos.

Audituojamu laikotarpiu Darbo inspekcijai vadovavo Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius Mindaugas Pluktas, už buhalterinę apskaitą buvo atsakinga Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkė vyriausioji finansininkė Birutė Balčiukynienė.

Audito tikslas – nustatyti, ar 2003 m. finansinėse ataskaitose pateikiama išsami, teisinga, tikra ir tiksli informacija, ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, bei atlikti sandorių auditą, apimančią teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą, dalis.

Valstybinio audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinių ataskaitų vertinimas bus pateiktas audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audito atlikimo tvarka ir audituotos sritys

Darbo inspekcijos finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Siekdami įgyvendinti nustatytus audito tikslus, mes ištyrėme Darbo inspekcijos vidaus kontrolės aplinką ir kontrolės procedūras. Audito rizikai sumažinti pagal audito programas atlikome mažos bei vidutinės apimties savarankiškas (detalias) procedūras išlaidų darbo užmokesčiui ir įnašams socialiniam draudimui, kitų išlaidų, ilgalaikio turto, atsargų ir trumpalaikio turto, pinigų, gautinų ir mokėtinų lėšų, finansavimo bei užbalansinių sąskaitų audito srityse. Atlikdami savarankiškas (detalias) procedūras, atlikome sandorių auditą, apimančią teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Mes neatsakome už Darbo inspekcijos Išlaidų sąmatų vykdymo 2004 m. sausio 1 d. balanso likučių metų pradžioje teisingumą, nes 2002 metais nebuvo atliktas Darbo inspekcijos auditas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Audituojamos įstaigos finansinės veiklos rezultatai

Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2003 metais pagal Lietuvos Respublikos 2003 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo 2003-07-03 įstatymą Nr. IX-1678 patvirtinta 8 855,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų: 8 345 tūkst. Lt paprastosioms išlaidoms, iš jų 5 353 tūkst. Lt darbo užmokesčiui, 510 tūkst. Lt nepaprastosioms išlaidoms.

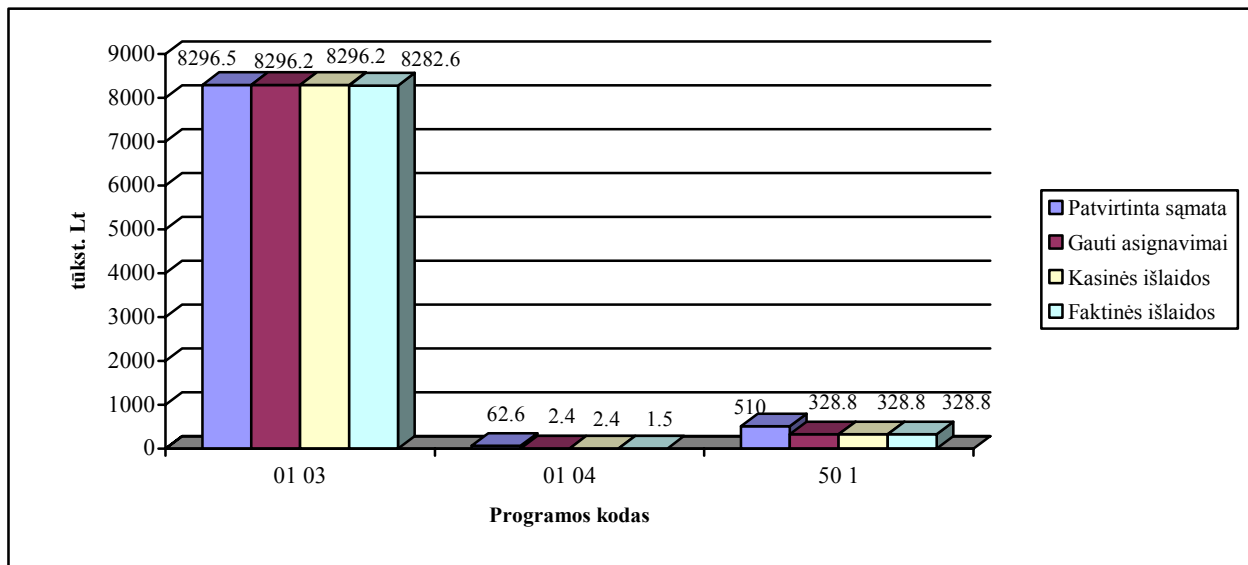
Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-07-18 nutarimu Nr. 935 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 21 d. nutarimo Nr. 62 „Dėl 2003 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo“ pakeitimo“ valstybės biudžeto asignavimai Darbo inspekcijai skirti šioms programoms vykdyti:

Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimai, tūkst. Lt			
		Iš viso	iš jų		
			paprastosioms išlaidoms		nepaprastosioms išlaidoms
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
1 3	Nelaimingų atsitikimų darbe, profesinių ligų, avarijų, darbuotojų saugos ir sveikatos, darbo įstatymų ir įstatymų lydimųjų teisės aktų pažeidimų prevencija	8294	8294	5343	-
1 4	Specialioji teisės aktų, reglamentuojančių darbo teisę, darbo saugą, leidybos ir saugos priemonių reklamavimo programa	51	51	10	-
50 1	Europos Sąjungos PHARE paramos bendrojo finansavimo programa	510	-	-	510
Iš viso		8855	8345	5353	510

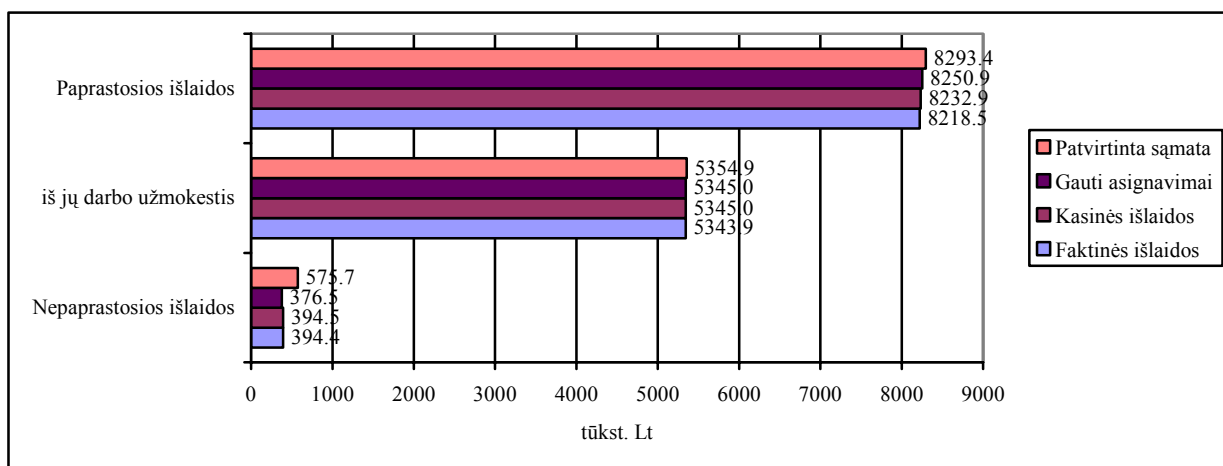
Be to, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-09-25 nutarimu Nr. 1183 „Dėl asignavimų paskirstymo“ skirta 2,5 tūkst. Lt minimaliai mėnesinei algai padidinti. Darbo inspekcijai Specialiųjų lėšų programai vykdyti buvo skirta 11,6 tūkst. Lt 2002 metais nepanaudotų įmokų į biudžetą.

Darbo inspekcijai 2003 metais iš viso skirta 8 896,1 tūkst. Lt asignavimų, gauta 8 627,4 tūkst. Lt skirtų asignavimų. Vykdydama programas, Darbo inspekcija padarė 8 627,4 tūkst. Lt kasinių išlaidų ir 8 612,9 tūkst. Lt faktinių išlaidų.

Darbo inspekcijos 2003 metų biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo duomenys pagal programas:

Darbo inspekcijos 2003 metų biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo duomenys pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius:

Darbo inspekcija gautus biudžeto asignavimus panaudojo programoms vykdyti, neviršydamą šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, tarp jų – paprastosios išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, ir nepaprastosioms išlaidoms.

Darbo inspekcija strateginiame veiklos plane numatė programų tikslus, uždavinius, jų įgyvendinimo priemones bei vertinimo kriterijus. Prie Finansų ministerijai pateiktų 2003 metų finansinių ataskaitų pridėta programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo ataskaita. Ataskaitos duomenimis dauguma kriterijų įvykdyti.

Klaidos, pažeidimai ir netikslumai

Darbo inspekcijoje pavieniais atvejais buvo neteisingai skaičiuojamas vidutinis darbo užmokestis, kadangi tam tikrais atvejais buvo neįskaitomi priedai ir priemokos ir tuo pažeidžiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-27 nutarimu Nr. 650 patvirtintos Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos 3.3 punktas bei prieš šią tvarką galiojusios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-01-17 nutarimu Nr. 100 patvirtintos Darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos 2.4 punktas. Be to, tam tikrais atvejais neteisingai buvo imamas skaičiuojamasis laikotarpis ir tuo pažeidžiamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-01-17 nutarimu Nr. 100 patvirtintos tvarkos 5.1 punkto 1 pastraipos nuostatos.

Audito metu nustatyta, kad priemokos buvo mokamos laikantis teisės aktų reikalavimų, tačiau pastebėta, kad buvo nepakankamos darbo užmokesčio priskaičiavimo kontrolės procedūros, kadangi priemokos buvo priskaičiuotos nesilaikant Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2003-04-09 įsakymo Nr. 163-K-58, tai yra netaikant nustatyto indeksavimo koeficiento, o Darbo inspekcijos Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriaus darbuotojams pastebėjus šią klaidą, ne visiems darbuotojams bei netiksliai buvo atlikti perskaičiavimai.

Dėl aukščiau minėtų pažeidimų neteisingai priskaičiavus darbo užmokestį, netiksliai priskaičiuotas gyventojų pajamų mokestis, įnašai socialiniam draudimui bei kompensuojamasis užmokestis (skaičiuojant ligos socialinio draudimo pašalpas).

Be to, pavieniais atvejais nustatyta, kad neteisingai buvo skaičiuojamas gyventojų pajamų mokestis, kadangi tam tikrais atvejais neteisingai taikomas papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis ir tuo pažeidžiama Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (2002-07-02, Nr. IX-1007, su vėlesniais pakeitimais) 20 straipsnio 6 dalis.

Atsižvelgiant į nustatytus pažeidimus ir netikslumus, galima teigti, kad Darbo inspekcijos Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkė vyriausioji buhalterė pagal Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo (2002-12-10, Nr. IX-1253, su vėlesniais pakeitimais) 4 straipsnio 6 dalies 1 punktą būdama atsakinga už tinkamą apskaitos tvarkymo kontrolę, nepakankamai kontroliavo darbo užmokesčio priskaitymą, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-03-31 nutarimu Nr. 205 patvirtintų Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų 12.2 punktas.

Kiti pastebėjimai

Darbo inspekcija laiku nepatvirtino Finansų kontrolės taisyklių, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-04-14 nutarimo Nr. 470 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus

kontrolės ir vidaus audito įstatymo įgyvendinimo ir vidaus audito tarnybinių nuostatų patvirtinimo“ 4.2 punkto, Finansų ministro 2003-05-08 įsakymu Nr. 1K-123 patvirtintų Minimalių finansų kontrolės reikalavimų 27 punkto nuostatos. Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius 2003-11-24 įsakymu Nr. 1-286 patvirtino Finansų kontrolės taisykles.

Rekomendacijos

Remdamiesi ataskaitoje išdėstytais dalykais, siūlome:

- Darbo inspekcijos vadovybei pašalinti nustatytus pažeidimus darbo užmokesčio apskaitos srityje;
- Siekdami Darbo inspekcijos veiklos teisėtumo, rezultatyvumo ir skaidrumo, efektyvesnio strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimo ir užtikrinti informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą bei su visa tuo susijusios rizikos veiksmų valdymą, Lietuvos Respublikos vyriausiajam valstybiniam darbo inspektoriui siūlome sustiprinti vidaus kontrolės procedūras darbo užmokesčio apskaitos srityje.

Finansinio audito 4-ojo departamento
direktorė

Vita Jurkevičienė

Valstybinė auditorė

Lina Malinauskaitė

Susipažinome

Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis
darbo inspektorius

Mindaugas Pluktas

Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriaus
viršininkė vyriausioji buhalterė

Birutė Balčiukynienė